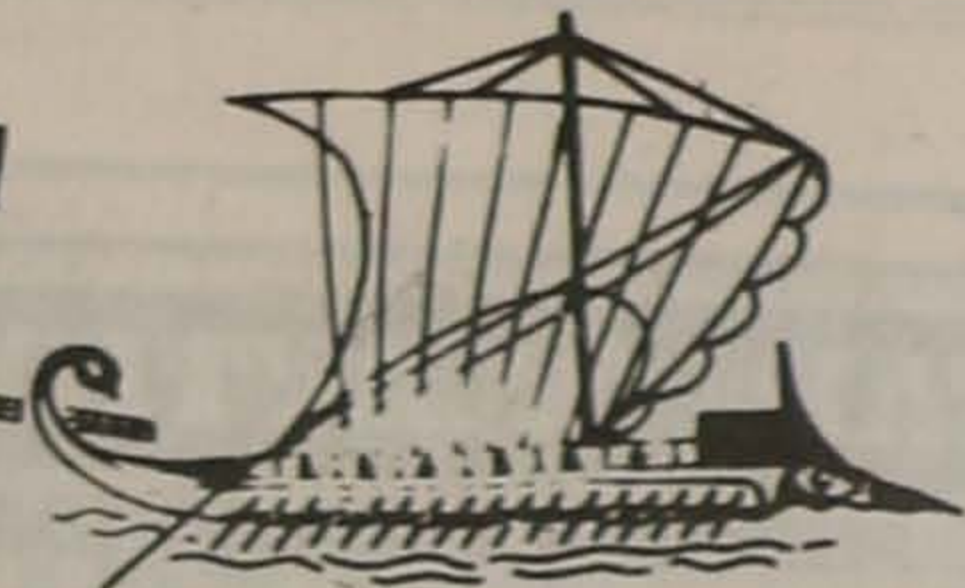

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1993
(ΤΡΥΓΟΜΗΝΑΣ)

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ Έτος 50 Αρ. Φύλλου 58

ΠΟΝΤΟΣ

Δικαίωμα στη μνήμη

Μνημοσύνης θυγάτρων ε-
ράνω μέγαρον περικα-
λλές/δείματ' αριπρεπές θαός
άπας τόδε δη./Χαλδίας κρα-
ναής όθεν αργύρου εστί γε-
νέβη/αήλ' εν πάσιν ανήρ
μουσοφιλής περ εών/ούνε-
κεν ιδμοσύνης αρετής τ' α-
ριδείκετος όστις/Γεώργιος
εύχετ' έμην Κυριακίδης κά-
μετο./

Γράφει ο Θωμάς Γαβριλίδης

Γερβάσιος δε τούτ' ην Χρι-
στοίο άνακτος αμύνων/μη-
λοβοτήρ και οδ' ουν μουσο-
χαρής άμωτον./Εν' άρα πάσι
ρέει γλάγος πιθέοις μενοει-
κές/Ελλήνων σοφίης αθα-
νάτου τ' αρετής.

νης/είναι το κτίριο αυτό, ξε-
χωριστό στοήδι./ Το 'χτισεν
όλος ο θαός, μ' έρανο, της
Χαλδίας./που τώρα βράχων
πέγεται και του αργύρου
Συνέχεια στην 4η σελ.

Η ΑΠΟΔΟΣΗ

Των θυγατέρων μέγαρο
θαμπρό της Μνημοσύ-

ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΝΕΑΠΟΛΗΣ

ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΟ Δ' ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΤΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Με απόλυτη επιτυχία
πραγματοποιήθηκε από το
Δήμο Νεάπολης, επιτροπή
Ποντιακών Μελετών και το
Σύλλογο Ποντίων Νεάπο-
λης, την Κυριακή 23-1-1994
στο Κέντρο Νεοθαίας του
Δήμου Νεάπολης, ώρα 11
π.μ., το Δ' Συμπόσιο της Πο-
ντιακής Λογοτεχνίας που ή-
ταν αφιερωμένο στους λο-
γοτέχνες Στάθη Χριστοφο-
ρίδη και Θεόκλητο Καριπίδη.

Εισηγητές του Συμποσίου
ήταν οι:

- 1) Πάνος Καϊσιδής "Αδιά-
σπαστη ενότητα και στη λο-
γοτεχνία", 2) Καίτη Μελή "Ο
αγωνιστής ποιητής Θεόκλη-
τος Καριπίδης", 3) Λεωνίδας
Αποστολιδής "Ο λογοτέχνης
Στάθης Χριστοφορίδης -
Σάρπογλης", 4) Γιάννης Με-

λετίδης "Ο Νίκος Καπετανί-
δης ως διηγηματογράφος",
5) Κώστας Πεκρίδης "Πό-
ντιες λογοτεχνίες των αρ-
χών του αιώνα", 6) Νίκος Λα-
παρίδης "Τα ποντιακά δίστι-
χα, λογοτεχνικά ψήγματα",
7) Μιχάλης Παναγιωτίδης
"Το θαύμα της Ευαγγελί-
στρας ή Η Συριανή του Γ.Κ.
Φωτιάδη", 8) Παύλος Τσακι-
ρίδης "Πόντιοι Σερραίοι λο-
γοτέχνες".

Σημειώνεται ότι στο Συ-
μπόσιο παραβρέθηκαν εκ-
πρόσωποι της Τοπικής Αυτο-
διοίκησης, Ποντιακών Σω-
ματείων και άνθρωποι των
Γραμμάτων κ.α.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί
ότι στους εισηγητές επιδό-
θηκαν τιμητικά διπλώματα.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1993

10-1-93: Γενική Συνέλευ-
ση - Απολογισμός - Εκλογή
νέου Δ.Σ. και Ε.Ε.

13-1-93: Κατανομή αξιω-
μάτων:

Πρόεδρος: Ιωάν. Μιχαηλί-
δης

Αντιπρόεδρος: Κων/νος
Πουθασουκίδης

Γεν. Γραμματέας: Ελισσαί-
βη Μαυρίδου

Ταμίας: Σταύρος Ορφανί-
δης

Μέλη: Άννα Παυλίδου,
Μελέτης Σισμανίδης, Ηλίας
Σιδηρόπουλος, Σάββας Σο-
φιανίδης, Γεώργιος Χειμωνί-
δης

Την ίδια μέρα έγινε δεξίω-
ση στην ταβέρνα της Λέ-
σχης για την υποδοχή του κ.
Μιχάλη Μουρατίδη, προέ-
δρου του Συλλόγου Ημα-
θιωτών του Τορόντο "Βεργί-
να".

20-1-93: Κατανομή αρμο-
διοτήτων στα μέλη του Δ.Σ.
για τους διάφορους τομείς:

Χορευτικά: Σάββας Σοφια-
νίδης

Χορωδία: Ηλίας Σιδηρό-
πουλος

Θέατρο: Μελέτης Σισμανί-
δης

Τμήμα Λύρα και Τεχν. Θέ-
ματα: Σταύρος Ορφανίδης

Εκπομπές της Λέσχης και
άλλες ποντιακές εκπομπές
στην Βέροια: Γεώργιος Χει-
μωνίδης

Δημόσιες Σχέσεις: Πουθα-
σουκίδης Κων/νος, Μαυρί-
δου Ελένη, Χειμωνίδης
Γιώργος

Στολής: Παυλίδου Άννα

4-2-93: Επίσκεψη του Δ.Σ.
τη Νομάρχη κ. Μπούκα. (Ε-
πίδοση φακέλλου για το ξε-
νοδοχείο "Αριστείδης").

5 έως 9-2-93: Συνεργασία

με τον Δήμο Βέροιας για τις
εκδηλώσεις με την ΕΡΤ-3.
Συμμετοχή με το χορευτικό
τμήμα και το Μομογέρρια σε
συνεργασία με τον Σύλλογο
Ποντίων Μακροχωρίου.

10-2-93: Εκδήλωση στο
Δημοτικό Συμβούλιο για το
θέμα των αδελφών Ποντίων
από την πρώην Σοβιετική Ε-
νωση. (Υπόθεση Γιάννη Κα-
ραπαναγιωτίδη, Ξεν/χείο "Α-
ριστείδης").

27-2-93: Συμμετοχή στο
Συνέχεια στην 3η σελ.

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΛΑΛΕΜΑΝ

Σ σα δέκα τρία τη Μαρτί
΄ς σο Εργοχώρ μερέαν,
΄ς σον "Πόντον" αναμένομε
τ' εσέτερον παρέαν...

... ..

Τ' έναν τ' άλλο ελέπομε
τη λύραν αφουκρούμες,
δύο ρακόπα σύρουμε,
κλώσκουμες και κοιμούμες...

... ..

Ελάτεν φίλ'ν ερουν καλοί
τη Λέσχην ασ τιμούμε!
Το χρόνον μίαν όλ' ερουν
εντάμαν ασ γλεντούμε...

ΜΑΡΤΣ 1994
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΩΜΑΝ

Εναν φελίν ψωμίν, καρτόφια με κρέας
γουρουνί για μουσακάρι, λαχανόπα, σεφτελό-
πα και λοής - λοής κρασόπα.

δρχ. 2.000

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Το νέο Δ.Σ. που εξελέγη από τις αρχαιρε-
σίες του Ιανουαρίου 1994, συγκροτήθηκε σε
Σώμα ως εξής:

Πρόεδρος: Γιάννης Μιχαηλίδης
Αντιπρόεδρος: Μιχάλης Γαβριλίδης
Γεν. Γραμματέας: Μιχάλης Γερασιμίδης
Ταμίας: Σταύρος Ορφανίδης

Μέλη: Άννα Παυλίδου, Σάββας Σοφιανί-
δης, Ηλίας Σιδηρόπουλος, Κώστας Καλατής
και Θόδωρος Ελευθερίου

Σημ. "Αργοναύτη": Στη νέα διοίκηση της
ΕΛΒ εύχεται ο "Αργοναύτης" κάθε επιτυχία
στο δύσκολο, μα τόσο δύσκολο έργο της.

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ

Μια ευχάριστη διαπίστωση

Πέρασαν περισσότερο από
εβδομήντα δύο χρόνια από
τότε που ξεριζώθηκε ο Ελ-
ληνισμός του Πόντου από
τη γη των προγόνων του.

Ο καταλύτης όμως χρόνος
δεν στάθηκε ικανός να ξερι-
ζώσει και να αφανίσει από
την ψυχή των Ποντίων, το
ασίγαστο πάθος τους και
την αγάπη τους για την αλη-
σμόνητη Πατρίδα, τον Πό-
ντο.

Είναι η πιο μεγάλη αρετή η
αγάπη προς την πατρίδα και

ιδιαίτερα σ' εκείνη, όπου
πρωτοβλήπε ο άνθρωπος
το φως της ημέρας, κι όπου
αναπαύονται τα ιερά κόκκα-
λα των πατέρων του.

Αυτός ο μεγάλος έρωτας
προς την αλησμόνητη γη
του Πόντου, θέρμαινε και θα
θερμάνει τις καρδιές όλων
των Ποντίων, όπου κι αν βρι-
σκονται, σ' όποια χώρα κι αν
ζουν. Φιλοπρόοδοι, αγωνι-
στές από παράδοση, οι Πό-
ντιοι, δεν τρέφουν αυταπά-
τες κι ούτε ζουν με κίμαιρες.
Δέχτηκαν με πόνο τον ανα-

γκαστικό ξεριζωμό. Δεν δέ-
χτηκαν όμως την απώλεια
της μνήμης για την αγαπη-
μένη τους πατρίδα, τον Πό-
ντο. Διατηρούν και καθημε-
ριών μεσα στις καινούργιες
συνθήκες, είτε εδώ στη Μά-
να Ελλάδα, είτε σε χώρες
του εξωτερικού, όπου ζουν
κι εργάζονται, τα υψηλά πα-
νανθρώπινα ιδεώδη, τον α-
γνό πολιτισμό που κληρο-
νόμησαν από τους πατέρες
τους μέσα από τους αιώνες.

Από την πρώτη κιόλας
στιγμή που εγκαταστάθη-

καν στη νέα τους πατρίδα,
σαν ένας άνθρωπος, παρα-
μερίζοντας πολλές φορές
τις ανάγκες επιβίωσης, έθε-
σαν ως πρώτο μέλημά τους
να περιοώσουν την ιστορική
τους μνήμη, τον πολιτισμό
τους, την ιστορία τους, τη
γλώσσα τους, που είναι γνή-
σιο τέκνο της αττικής διαλέ-
κτου. Ακόμα να διασώσουν
τα ήθη κι έθιμά τους, αλλά
και να τα διαδώσουν, να
νουθετούν, να ενημερώ-
νουν και να δίνουν πάντα το
ευγενικό παρόν σ' όλες τις

εκδηλώσεις της δημόσιας
και εθνικής ζωής.

Ίδρυσαν παντού Σωματεία,
Ομοσπονδίες που καταπιό-
στηκαν με ζήλο, κάτω από
τα νέα ιστορικά δεδομένα,
στο έργο τους. Όλη η ζωή
του Πόντου αναφευερώνε-
ται μέσα από διαλέξεις, συ-
μπόσια, ραδιοφωνικές - τη-
λεοπτικές εμφανίσεις, θεα-
τρικές παραστάσεις, χορο-
σπεριόδες κι άλλες συναφείς
εκδηλώσεις.

Ιδιαίτερα εντυπωσιακή και

του ΓΙΑΝΝΗ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗ

συστηματική εργασία έγινε
με τις εκδόσεις περιοδικού
τύπου, βιβλίων, δίσκων κι
άλλων μέσωσ ενημέρωσης,
όχι μόνο από τη ξεριζωμέ-
νη γενιά, αλλά και της νεό-
τερης που γεννήθηκε εδώ
στη μεγάλη κι ιερή πατρίδα,
την Ελλάδα και σε διάφορες
χώρες του εξωτερικού.

Όλοι οι Νομοί, όλες οι πό-
λεις, όλα τα χωριά της κώ-
ρος μας γνώρισαν τον πληού-

σιο λαικό ποντιακό πολιτι-
σμό.

Σε κάθε μεγάλο αγώνα εί-
τε αυτός είναι κοινωνικός,
είτε πατριωτικός οι Πόντιοι
έδωσαν το μεγάλο "παράν"
τους.

Οι Πόντιοι διέγραψαν και
συνεχίζουν να διαγράφουν
μία ζηλευτή τροχά που φο-
νερώνει Ελλάδα, Ορθο-
δοξία, Ανθρωπισμό, Πρόοδο
και Χαρά.

"ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ"

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΖΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ
Οικονομολόγος - Συγγραφέας
Θουκυδίδη 2 - Τηλ. 0331 - 25.282

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΤΣΙΚΑΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

"ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ"

ΤΗΛ. 0331/66.913 - FAX
0331/66.979

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. 0331 - 28.356

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 1.000 Δρχ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

* Οι στίλβες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του

* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται

Τιμητικές προσκλήσεις στον "Αργοναύτη"

1. Επιτροπή Ποντιακών Μελετών: Τιμητική πρόσκληση έστειλε προς τον "Αργοναύτη" για την εκδήλωση που διοργάνωσε στις 30-1-1994 προς τιμή του κ. Αποστόλου Σουμειδίδη.

2. Μορφωτικός Σύλλογος "Η Καλλιθέα": Για τον ετήσιο αποκριτικό του χορό, που έγινε στο Τουριστικό Περί-

πτερο της "Ελλάς" την Παρασκευή 21/1/1994.

3. Ποσειδώνας Α.Σ. Βέροιας: Για τον αποκριτικό του χορό, που έγινε στο Τουριστικό Περίπτερο της "Ελλάς" το Σάββατο 15/1/1994.

Σημείωση "Αργοναύτη": Θερμές ευχαριστίες για τις τιμητικές προσκλήσεις

ΟΙ ΜΩΜΟΕΡΟΙ ΑΝΑΒΙΩΣΑΝ

ΣΤΟ ΚΙΛΙΚΙΣ

Το πανάρχαιο έθιμο των μωμόερων αναβίωσε την Κυριακή 26-12-93 στο Κιλίκις. Η εκδήλωση διοργανώθηκε με σύμπραξη του Δήμου Κιλίκις, της "Αναπτυξιακής Κιλίκις Α.Ε.", της Ένωσης Ποντίων Ν. Κιλίκις "οι Αργοναύτες" και του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού Άγιος Μάρκος. Τα σχόλια του τοπικού τύπου Κιλίκις επαινετικά για το θαυμάσιο αυτό θεσμό που αναβιώνει κάθε χρόνο με μεράκι από τους συμπατριώτες μας της ακριτικής περιοχής του Κιλίκις. Τα συγχαρητήριά μας και του χρόνου.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

- ευχάντας = ευχές
- εφάνθα = φάνηκα
- εφέκα = άφησα
- ζελεμάτ = αξιοζήλευτα
- ήντιναν = όποιον
- κρούγω = χτυπώ
- λαρούμαι = γιατρεύομαι
- λιβωτός = συννεφιασμένος
- λώματα = ρούχα
- μαβία = γαλάζια
- μάισσα = νερά-ίδα
- μανίεται = φλέγεται

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

* Κάμνω και θρέβω σε, και 'κι θρίφτω και φάζω σε (Δουλεύω και σε τρέφω, δεν θρίβω όμως στο φαγί για να σε ταισώ (σε ασυναίσθητους ανασθρώπους που τα περιμένουν όλα έτοιμα από άλλους).

* Το κιάρ-ι-σ' ποί θέλ', εφτάει σε και κηλαίς. Την ζερμία σ' ποί θέλ', εφτάει σε και γελάς (Εκείνος που θέλει το καλό σου σε κάνει να κηλαίς, ενώ εκείνος που επιθυμεί τη ζημιά σου σε κάνει να γελάς (το πραγματικό ενδιαφέρον είναι άσχετο με τις κολληκείες).

* Ο θεόν δι' το τέρτ', δι' και το τερμάν (Ο θεός που δίνει το πάθος, δίνει και τη θεραπεία του (θάρος για αντιμε-

τώπιση εμποδίων).

* Αγρεψον και ξύλα φέρεν (Αργοπόρως, αρκεί να φέρεις ξύλα (αργή ενέργεια, αλλά αποδοτική)/

* Μικρός π' επάντρεψεν και σούναγα π' εκώθεν καμμίαν κ' εκομπώθεν (Μικρός που παντρεύτηκε και με την αυγή που σηκώθηκε (από το κρεβάτι) ποτέ του δε βγήκε ζημιωμένος (για λήψη γρήγορης απόφασης και εκμετάλλευση του χρόνου).

* Όσον τ' ελέπ' ο κόρτς ο θεόν, ο θεός πα ατόσον ελέπ' στον (Όσο βλέπει ο τυφλός τον θεόν και ο θεός τόσο τον βλέπει (οι ευεργεσίες είναι αμοιβαίες)

* Τ' εφτωκού τ' ακάντ' απάν' σ'ν στράταν σ'τ' κείται (Του φτωχού το ακάθι (εμπόδιο) πάνω στο δρόμο του βρίσκεται (όπου φτωχός κι η μοίρα του)

* Το τριχάρ' αν γίνεται μετάν', θα γίνεται κι ατός μετάν' (Αν η τριχιά γίνει μετάν' θα γίνει κι αυτός μετάν' (για τους αδιόρθωτους)

* Καλόν τυρίν ση ακύρ' τ' αγχείον (Καλό τυρί σε σκυλίσιο τουλούμι (για ανθρώπους με εξαιρετικές ικανότητες αλλά άθλιο χαρακτήρα)

* Το καλόν τ' άλογον το γέμν' άθε αρμουρεύ' (Το καλό τ' άλογο το ταγί του αυξάνει (η εργασία αμοιβαία)

Τα τογρία

τα γερμανικά

Ο άρθωπος όπως γεννιέται, αέτς πα απομέν'. Ο Γιάγκον τοι Τσαραμπούλ', ποηλά ζορζόπ' και κουρφέας, σ' όθεν την ζωήν σ'τ' ζάι κι επόρεσεν ν' αλληάεται.

Με την Ποινίτσαν (... Δεσποινίτσαν) την γαρήν σ'τ, όταν έσαν εργάτ' σ'ν Γερμανίαν, κάθον ημέραν εταράουτον απέσ' σοι Γέρμανους (κατ' έκουεν, κάτ' εμουδούλιζεν) και ακομάν μήνας κι εδέβεν, τέι εγροίκανεν κι εκαλάτσευεν μετ' εκείν'ς τα γερμανικά.

Εμείς, έβεν, κι είμες άμον εκείνα τα μιλέτια, είκοσ' χρόνια με τοι Γέρμανους κι έναν νερόν κι εγροίκουν να ψαλαφούνε.

Σ' σοπίτ' ποηλά ετάβιζεν με την γαρήν σ'τ' να μαθάν' κι εκείνε τογρία τα γερμανικά, όπως εκουρφεύκουντον ότι έμαθεν ατός, και πάντα εδιέκοφτεν σ'εν, όνταν εμίλανεν, για να διορθών' τα λάθη σ'τ'ς.

Όνταν ευρίομαι με τοι Γέρμανους, έβεν την Ποινίτσαν, να κουίεις με Γιόχαν

κι εγώ θα εγροικώ. Κι θέλω να επορούν να χωρίζ'νε τον Γιόγκον α σον Γιόχαν. Αοίκον γερμανομάθειαν εκτέρεθα σον μήναν απάν' που ι-λεύ'νε να καλατσού'νε μετ' εμέν!

Ίναν ημέραν μετάν την δουλειάν, ώσπου να εφτάει η Ποινίτσα το φαίν, έστειθεν τον Γιόγκον να φέρ' ψωμί, αλλ' ατός, όπως επήεν, αέτς πα εκλώσεν. Αντί να ψαλαφά "άιν κίλο μπροτ" - έναν κιλόν ψωμί, εψαλάφασεν "άιν κίλο μπουστ" - ένα κιλόν τσιτσάι! Η μάρ'σα η πωλήτρια, όνταν ετέρεσεν ότι επιμέν' και ζάν' επιμέν' ο Γιόγκον να ψαλαφά "μπουστ" επίασεν με τα παλάμας σ'τς από κάθεν κα' τα τσιτσάπα 'τς κι είπεν στον: έβα από 'βδομάδαν, λας κι εφτάγ' α-τα ως ατότε έναν κιλόν!

Εκπαράεν ο Γιόγκον α σ' ατά ντο έβεν, αλλ'α ποηλά ισχυρόγγωμος όπως έ-τον, εκλώσεν σ' σοπίτ' χωρρίς ψωμί και σ'ν Ποινίτσαν π' ανάμενεν στον είπεν: Μερικοί α σοι Γέρμανους εθαρρρά κι εγροίκουν καλά τα τογρία τα γερμανικά, όπως εζέρω εγώ.

Βέροια 2-1-1994
ΗΛ.Τρ.

Ποντιακά αποκλείεται...

Εκείνα τα πρώτα τα χρόνια που εξενιτεύκουνταν ποηλοί σ'ν Γερμανίαν, μαζί με αλλ'ς Ελληδοίτας αντάμαν ε-δοούλευαν εργάτ' σο Βερολίνον και ο Πηλίκον (... Πηλεύς) με τον Πάντσον (Παναγιώτη) α σο κάποιον χωρρίον τοι Κιλίκισ'.

Ίναν Κερεκλήν εζέβαν βόληταν να τερον την πόλιν. Επέρανε μαζί σ'τον ψωμό-πον και σ'φάι να τρώγ'νε, μάρ' αργίζ'νε να κηώσκουνται σ' σοπίτια 'τουν. Και α σ' έναν την πηλατέαν σ' αλλ'ο ευρέθανε έμπρ' σο Ράικσταγ, σο Στρατηγειόν τοι Χίτλερ. Α σ' όλον ευτενά εκεί έσαν τα πύρας κι εγόρασσαν κάμποσα σ'λληγα ασόικα σ' έναν σασκουλόπον να πίν'νε πα. Εκεί σο πάρκον εμπροστά εκάτσαν και σίτε τερούν οήδουρα, ψιλο-τρώγ'νε και πίν'νε. Τ' έναν η πύρα έφερεν τ' αλλ'ο - χάιντε ας τελεινταν! - ο Πηλίκον εμέτ'σεν κι επαραμέτ'σεν. Εντώκαν σον νουν σ'τ' τα παλαιά, ντο εσκότωσαν οι Γέρμανοι τον κύρ'ν σ'τ' αντάρτεν. Εγγνέφ'σεν απ' έσ' ατ' α σο βαθέα το κι αλλ'ο βαθύν τ' αθρώπου παρό-πον και, όπως εγενεφίζ'νε τα ηφάιστεια και αλλ'ο κι κρατίουνται, ερχίνεσεν να υβρίζ' τον Χίτλερ κι όθεν τη Γερμανίαν. Υβρίζεν, έκλαι-

γεν, εκονοπιούνταν απάν' σο χορτάρ' κι εποιένε άγρια παλαήσια. Κι ο κόσμος π' εδεβήνεν, αλλ' εγέλαναν κι αλλ' εγριετέρ'ναν.

- Λελεύω σε, Πηλίκο, είπεν ατότε ο φοβετοσέας ο Πάντσον, μη υβρί'εις! Αν εγροίκουνε ντο λες, πιάνε, κρού'νε μας και βάλ'νε μας σ'ν φυλακήν. Α σ' αουτοίν'ς και βάρβαροι μήαρ αλλ' εγεννέθαν!

Ατότε πα ο Πηλίκον εκλώσεν κι είπεν: Μω σε λαγο-τοίκαρε, εγώ, να εζέρ'ς, κán'ναν κι φοβούμαι! Ντο θέλω, εφτάω! Όμως εσύ πα υβρίζον οι φασίστας όσον το επορείς. Ηνποιος ακούει σε, ελληενικά πα αν εγροικά, πο-ντιακά αποκλείεται.

Βέροια 21-1-1994
Ηρ. Τρ.

Νεανικοί στίχοι

Μάνα μ' αλλ'ο μη νουνίς
σουμάς είναι το παιδίς.
Ατό θα φέρτσε νερόν
και τον πόνος θα λαρών.
...
Η μάνα βάσαν σύρ'
τα παιδιά τς να τρανίν'
η καρδιά τς εν καλόν
μάλαμαν εν ακριβόν.
...
Ο δέσκαθον τη παιδί
εν η μάνα που πορεί
ατό να μαθάν σωστά
ντο πρέπ' να εφτάει μετάν.
...
Λίζα Χατζηγεωργίου
Με την οκάν
τα χιόνια
Ελάτεν να ελέπετεν
αδά πόσον εκιονότσεν!
...
Τα στράτας εκιονότσεσε,
κρεμάγουν κροσταθλίδα...
...
Μικρά-τρανά αυτοκίνετα
σα χιόν' είν φωσιγμένα
και τ' σοπίτοπα κι αλλ' απάν
στέκνε καπατεμένα.
...
Τα δέντρα όθια αδακέσ'
εέντανε νυφόπα.
...
Τσακούνταν τα κησάδοπα
του
ασά ποηλά χιονόπα.
...
Εκσα πουλόπα εταίβιζαν!
...
ποίος εζέρ π' επήγαν;
...
Οθεν κέσ' κι αν εκρύβανε
ατά πα εκιονίγαν.
...
Σα χιονιγμέν' αυθία μου
συχών πατεμασέας...

Παιδίον π' εκιονόπαιζαν
θα είν' τα ποδαρές.

...
Τ' σοπίτια μου είν' σπαλι-
στά,

χιόνια τα κατωθύρια.

Εμείς στέκομε σ' άψιμμον

τα μωρά σα παραθύρια.

Ελένη
Πιπερίδου-Λαφαζάνη
16-2-1994

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΑΣ

Της Μακεδονίας τα βουβά

με αίμα είναι βαμμένα

να τα σκληβάσει κανένας
δεν μπορεί

γιατί είναι δοξασμένα.

...
Μακεδονία με τον Ηλιο
σου

όλους έχεις θαμπώσει

κανένα δεν θα αφήσουμε

εσένα να σκληβάσει.

...
Μακεδονία είσαι Ελληνική

γέννημα και θρέμμα

τα παλληκάρια σου, για σε

θα χύνουμε και αίμα.

...
Σκοπιανέ κάτσε καλά

και μην μας φοβερίζεις
στην γκλιτσα του τσομπά-
νου μας

ποθύ μην τριγυρίζεις.

...
Γκλιγκόρωφ με τους Ελλη-
νες μην μηλέκεις

και πόλεμο να ανοίξεις

και το λαό σου τον φτωχό

στο αίμα να μην πνίξεις.

...
Ο Μέγας Αλέξανδρος Ζεί

και μην τον κουνηθείτε

μόνο την ιστορία του

εσείς να θυμηθείτε.

...
Γκλιγκόρωφ την Πατρίδα
σου

κοίτα να προστατέψεις

αν θέλεις την φιλία μας

να μην την καταστρέψεις.

Βασιλειάδης Νικ.
Μέλος της Ε.Λ.Β.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1993

Συνέχεια από την 1η σελ.
 "Καρναβάλι '93" με τους Μομόγερους σε συνεργασία με τον σύλλογο "Ποντίων Μακροχωρίου". Την ίδια μέρα το χορευτικό τμήμα πήρε μέρος στις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου "Αιγες" Βεργίνας.

28-2-93: Ετήσιος Αποκριάτικος χορός της Λέσχης στο κέντρο "Ακρόπολη" με συμμετοχή του χορευτικού συγκροτήματος.

6-3-93: Εκδήλωση στην TV Μακεδονία με τον Κώστα Καραπαναγιωτίδη. Συμμετοχή του μικρού χορευτικού.

7-3-93: Εκπροσώπηση της Λέσχης στον ετήσιο χορό των αδελφών ποντίων του Συλλόγου "Αργοναύτης" στο "Παλιό Σινεμά".

18 και 19-3-93: Εκπροσώπηση και συμμετοχή με το χορευτικό τμήμα της Λέσχης στις εκδηλώσεις του Δήμου Χαλίων - Κρήτης (Πορρεία Ελληνισμού, μνήμες, προοπτικές).

21-3-93: Εκπροσώπηση της Λέσχης στην απολογιστική Γενική Συνέλευση της ΠΟΠΣ στην Θεσ/νίκη.

20-4-93: Εκπροσώπηση της Λέσχης στον ετήσιο χορό του Συλλόγου "Μιέζα" Κοπανού.

21-4-93: Πνευματική και Καλλιτεχνική εκδήλωση της Λέσχης για την ποντιακή Λογοτεχνία στη Στέγη. Συμμετοχή της χορωδίας και του χορευτικού συγκροτήματος. Την ίδια μέρα έγινε εκπροσώπηση και συμμετοχή στην εκδήλωση του Διαδημοτικού Ρ/Σ Ημαθίας στο κέντρο "Καντόδες" για την ανέγερση του Κέντρου Πολιτισμού.

24-4-93: Εκπροσώπηση και συμμετοχή με την χορωδία στις εκδηλώσεις της Ένωσης Ποντίων Ελληνικού "Το Σούρμενο".

7-5-93: Μνημόσυνο και κατάθεση στεφανίου στην μνήμη των 350.000 θυμάτων της γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού στην Παναγία Σουμελά.

13-5-93: Συμμετοχή στις εκδηλώσεις των "ΑΧΕΠΑΝΣ" με το μικρό χορευτικό.

15-5-93: Πρεμιέρα του θεάτρου μας στο "Παλλάς" με το έργο του Νίκου Σιδηρόπουλου "Τέρεν και γυναίκες".

16-5-93: Συμμετοχή στις εκδηλώσεις της ΠΟΠΣ στην Θεσ/νίκη για την καθιέρωση της 19ης Μαΐου σαν ημέρα Εθνικής Μνήμης.

22-5-93: Θεατρική παράσταση στο "Παλλάς" με το έργο "Τέρεν και γυναίκες" (για τους αδελφούς ποντίους).

19-6-93: Εκδρομή του Συλλόγου Ποντίων Ξάνθης στην Βέροια (υποδοχή από την ΕΛΒ, Ξεναγήση, δεξίωση).

26-6-93: Εκδήλωση (χορός) της Λέσχης στο κέντρο "Δημάδη". Απονομή τιμητικής διάκρισης στην ΑΕΠ.

3-7-93: Συμμετοχή με το χορευτικό και καλλιτεχνικό τμήμα στις εκδηλώσεις της ΠΟΠΣ για τους αδελφούς ποντίους από την πρώην Σ. Ένωση στην Παναγία Σουμελά.

19-7-93: Συμμετοχή με το χορευτικό τμήμα της Λέσχης στις εκδηλώσεις του Μορφωτικού Συλλόγου "Προμηθέας".

4-8-93: Συμμετοχή με την

χορωδία και τα χορευτικά τμήματα στην εκδήλωση του Δήμου Βέροιας για τους Έλληνες του εξωτερικού.

7-8-93: Συμμετοχή με το χορευτικό στις εκδηλώσεις του Μορφωτικού Συλλόγου Μικρής Σάντας "Ημαθιώτικα '93".

12-8-93: Θεατρική παράσταση στην Κοινότητα Αγ. Γεωργίου Γρεβενών.

13-8-93: Θεατρική παράσταση για τον ΤΟΚ Καστανιάς ("Ημαθιώτικα '93").

15-8-93: Πανηγυρική εκδήλωση στην Παναγία Σουμελά με την χορωδία μας ενώπιον του Πρωθυπουργού και προσκυνητών. Συνάντηση με τον πρωθυπουργό και υπουργό Πολιτισμού για το Κέντρο Πολιτισμού.

18-8-93: Απονομή δώρων στα παιδιά της Ουκρανίας στην Παναγία Σουμελά.

22-8-93: Επίσκεψη του υφυπουργού Εξωτερικών στα γραφεία της Λέσχης. Επίδοση φακέλλου για το Κέντρο Πολιτισμού - Δεξίωση.

23-8-93: Εκπροσώπηση - συμμετοχή στην τελετή αδειοδότησης του Δήμου Βέροιας με τον Δήμο Στροβόλου της Κύπρου.

24-8-93: Επίσκεψη στον κ. Νομόρχη. Επίδοση φακέλλου για το Κέντρο Πολιτισμού.

25-8-93: Συμμετοχή με το θέατρό μας στο Φεστιβάλ Ποντιακού Θεάτρου του Δήμου Συκεών Θεσ/νίκης.

28-8-93: Συμμετοχή με το χορευτικό τμήμα στις εκδηλώσεις του 3ου Φεστιβάλ Λαϊκής Παράδοσης και χορού στους Προμάχους Αριδαίας.

4-9-93: Συμμετοχή με το θέατρό μας στις εκδηλώσεις του Συλλόγου Πατρίδας "Ευστάθιος Χωροφάς" στα "Ημαθιώτικα '93".

5-9-93: Εκπροσώπηση και κατάθεση στεφανίου στην εκδήλωση μνημοσύνου των Σανταίων στην Παναγία Σουμελά.

6-9-93: Συμμετοχή με το θέατρό μας στις εκδηλώσεις του Συλλόγου Ποντίων Κοινότητας Χαρίεσσας ("Ημαθιώτικα '93").

11-9-93: Θεατρική παράσταση στο "Άλφος Παπάγου" με το έργο "Οι τελευταίοι" της καλλιτεχνικής στέγης Ποντίων Β. Ελλάδας.

12-9-93: Εκπροσώπηση και συμμετοχή με την χορωδία στις εκδηλώσεις του συλλόγου "Παναγία Σουμελά" της Θέρμης Θεσ/νίκης.

13-9-93: Εκπροσώπηση και συμμετοχή με την χορωδία στις εκδηλώσεις μνήμης του συλλόγου Ποντίων Κοινότητας Κορομηλιάς Καστοριάς.

15-9-93: Εκπροσώπηση και συμμετοχή με την χορωδία στις εκδηλώσεις του Ποντιακού Συλλόγου "Παναγία Κρεμαστή" στον Εύοσμο Θεσ/νίκης.

13-10-93: Εκδήλωση στην ταβέρνα για το ένα έτος μετά το ταξίδι στο Τορόντο.

16-10-93: Συμμετοχή στην παρέλαση για την απελευθέρωση της Βέροιας.

22-10-93: Τηλεοπτική κάλυψη προγράμματος της ΕΡΤ-3 "Δρόμοι της Παράδοσης" για την Εύξεινο Λέσχη. Συμμετοχή χορευτικού και χορωδίας.

30-10-93: Εναρξη της εκπομπής της Ευξεινού Λέσχης στον Διαδημοτικό Ρ/Σ Ημαθίας.

31-10-93: Εξακτη Γενική Συνέλευση για την τροποποίηση του Καταστατικού μας.

5-11-93: Εκπροσώπηση στην εκδήλωση έναρξης του Σεμιναρίου επιμορφωτών για μαθήματα γλωσσας στους αδελφούς Ποντίους.

17-11-93: Κατάθεση στεφανίου για την επέτειο του Πολυτεχνείου.

21-11-93: Κατάθεση στεφανίου για την Εθνική Αντίσταση.

22-11-93: Συγκρότηση επιτροπής από τον Δήμο Βέροιας και την Εύξεινο Λέσχη και περιδεία για την συγκέντρωση τροφίμων και χρημάτων για την περιοχή της Τοάκας.

24-11-93: Εκπροσώπηση

και συμμετοχή με την χορωδία στις εκδηλώσεις του Δήμου Κατερίνης, σε συνεργασία με την TV Ερμής (Μουσική, χορός, παράδοση).

28-11-93: Εκπροσώπηση και συμμετοχή με την χορωδία στην εκδήλωση των εγκαίνιων του οίκου ευγενίας του Συλλόγου της Μέριμνας Ποντίων Κυρριών στην Ποδίχνη.

29-11-93: Συμμετοχή με το χορευτικό της ΕΛΒ στις εκδηλώσεις "Λαϊκός Χειμώνας" στην αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης.

1-12-93: Συνεστίωση των

τημάτων της Λέσχης στο Κέντρο "Ακρόπολη". Απονομή τιμητικών διακρίσεων.

2-12-93: Ανάθεση της χρήσης της ταβέρνας.

4-12-93: Εκπροσώπηση της Λέσχης στις εκδηλώσεις της Ευξεινού Λέσχης Νάουσας.

5-12-93: Εκπροσώπηση και συμμετοχή στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης της Ομοσπονδίας Πολιτιστικών Συλλόγων Ν. Ημαθίας.

12-12-93: Συνεργασία - συμπαράσταση στον Σύλλογο "Αργοναύτης", με την εκδήλωση του Φάρου Ποντίων Θεσ/νίκης στη Στέγη

με το θέατρο του Στάθη Ευσταθιάδη "Άς έλεπαν ε' όματα μ".

15-12-93: Ζωντανή παρουσία της χορωδίας στην εκπομπή της ΕΡΤ-3 "Έν ολίγοις" μαζί με τον Σύλλογο της Μέριμνας Ποντίων Κυρριών.

24-12-93: Ποντιακό Κάλιαντα με την χορωδία στις Αχές και Επιχειρήσεις στην πόλη της Βέροιας.

31-12-93: (Παραμονή Πρωτοχρονιάς). Ζωντανή εκπομπή στην ΕΡΤ-3 στο ριμόνι της Θεσσαλονίκης σε δορυφορικό κανάλι.

Ενα λάθος

Ο άνθρωπος γενικά στη μικρή του ηλικία έχει έντονες ανησυχίες. Σ' αυτή την περίοδο της ζωής του οφείζει από ενεργητικότητα και ζωτικότητα. Προσπαθεί, μάταια όμως, να χορτάσει το παιχνίδι, τα σπόρ, την αγάπη και τον έρωτα. Έχει και το νοιώθει αυτό, πολλή δύναμη, όρεξη και μεράκι, να τρέξει, να χαρεί τη ζωή, να σπουδάσει, να μορφωθεί. Θέλει να ικανοποιήσει τον εσωτερικό του κόσμο, προγραμματίζοντας και υλοποιώντας σχεδόν αμέσως τις διάφορες σκέψεις του, μα παρασυρόμενος ενδιαφέρεται μόνο για την υλική ικανοποίησή του και αδιαφορεί για την πνευματική παρόμοια. Δεν τον ενδιαφέρουν και γι' αυτό είναι δικαιολογημένος, τα ερωτήματα, "ποιός είναι", "από πού ήρθε" και "πού πηγαίνει" γιατί είναι νέος ακόμη.

Επιβάλλεται, γιατί οι καιροί είναι πονηροί, να διδασχθεί η ιστορία του Μικρασιατικού Ελληνισμού και κατ' επέκταση του Ποντιακού Ελληνισμού, στα Δημόσια σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η ευθύνη βαρύνει την πολιτεία, αλλὰ και λίγο εμάς τους Πόντιους που είμαστε αρκετά χρόνια αδιάφοροι στο θέμα αυτό και μόνο τελευταία επιστρατευτήκαμε. Είναι καιρός ακόμη. Χρειάζεται τόλημη και πάθος. Ο Έλληνας και τόλημη έχει, αλλὰ και πάθος ανάλογο γι' αυτό και σύντομα θα πετύχει να ορθοποδήσει και να μεγαλοφυγήσει για άλλη μία φορά όπως το απέδειξε πολλές φορές.

Γ. Χειμωνίδης

ΤΟΠΑΛ ΟΣΜΑΝ
 Το χρονικό μιας άγνωστης ελληνικής τραγωδίας
 Του δημοσιογράφου και συγγραφέα ΓΙΩΡΓΟΥ Ν. ΛΑΜΠΙΔΗ

Το βιβλίο του συμπατριώτη μας δημοσιογράφου και συγγραφέα Γιώργου Ν. Λαμπιδή "Τοπάλ Οσμάν", που φέρνει στο φως τα εγκλήματα που διέπραξαν οι Τούρκοι σε βάρος των Ελλήνων του Πόντου, σημειώνει εκδοτικό ρεκόρ και κυκλοφορεί σε 6η έκδοση.

Ενας ογκώδης τόμος 680 σελίδων, με πλούσιο φωτογραφικό υλικό και με ειδικό παράρτημα, που περιλαμβάνει προσωπικές αφηγήσεις και αναμνήσεις επώνυμων ποντίων, είναι το πόνημη του Γιώργου Ν. Λαμπιδή, που διαβάστηκε από χιλιάδες αναγνώστες αγκιάνη και συγκλήνωση.

Το υλικό του βιβλίου μοφρεί να παρουσιάζεται με τη

μορφή του ιστορικού αφηγήματος, είναι όμως ένα μεγύλης αξίας ντοκουμέντο, με το οποίο απομυμνώνεται και αποκαλύπτεται η προκλητική τουρκική βαρβαρότητα. Από την όνοση αυτή το βιβλίο του Γ.Ν. Λαμπιδή αποκτά μίαν άμεση επικαιρότητα, και η πρόκληση της Τουρκίας στο Αιγαίο και στην Κύπρο συνεχίζεται.

* Το βιβλίο προσφέρεται με έκπτωση 30% από το Βιβλιοπωλείο "Βιβλία για όλους", Αιόλου 104, 10564 Αθήνα, τηλ. 32.18.934, 32.50.650.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
 Η εφημερίδα μας παρακολουθεί με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον τις διάφορες δραστηριότητες που αναπτύσσει το Σωματείο μας και φιλοδοξεί να βρεθείται πάντα στο πλευρό τους και με κάθε τρόπο να συμπαραστήσει στο έργο τους. Και γι' αυτό απευθύνεται προς όλα τα Σωματεία με την παράκληση να αποστείλουν τακτικά κάθε τι που αφορά τη δραστηριότητά τους, ώστε έγκαιρα να δημοσιευτεί. Περιποίηση ότι το Σωματείο θα εκτιμήσει την προσφορά αυτή του "Αργοναύτη", ώστε τακτικά να τον ενημερώνουν για θέματα που αναφέρονται στη δραστηριότητά τους.

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ	
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1/1/1993-31/12/1993	
ΕΙΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ
1. Συντάξεις μελών και εργατολόγος	1. Συντάξεις μελών και εργατολόγος
2. Έσοδα από χορηγίες	2. Έσοδα από χορηγίες
3. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	3. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
4. Έσοδα από ενοίκια	4. Έσοδα από ενοίκια
5. Έσοδα από εκλιτεχνικές εκδηλώσεις	5. Έσοδα από εκλιτεχνικές εκδηλώσεις
6. Έσοδα από οικονομικές ενισχύσεις-επιχορηγήσεις	6. Έσοδα από οικονομικές ενισχύσεις-επιχορηγήσεις
7. Έσοδα από οικονομική ενίσχυση τουριστικού κέντρου	7. Έσοδα από οικονομική ενίσχυση τουριστικού κέντρου
8. Έσοδα από κοινοτικό ταξίδι	8. Έσοδα από κοινοτικό ταξίδι
9. Έσοδα από εκδήλωση κοινότητας	9. Έσοδα από εκδήλωση κοινότητας
10. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	10. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
11. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	11. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
12. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	12. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
13. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	13. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
14. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	14. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
15. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	15. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
16. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	16. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
17. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	17. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
18. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	18. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
19. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	19. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
20. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	20. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
21. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	21. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
22. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	22. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
23. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	23. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
24. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	24. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
25. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	25. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
26. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	26. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
27. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	27. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
28. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	28. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
29. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	29. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
30. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	30. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
31. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	31. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
32. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	32. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
33. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	33. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
34. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	34. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
35. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	35. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
36. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	36. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
37. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	37. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
38. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	38. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
39. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	39. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
40. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	40. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
41. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	41. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
42. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	42. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
43. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	43. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
44. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	44. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
45. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	45. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
46. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	46. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
47. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	47. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
48. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	48. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
49. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	49. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
50. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	50. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
51. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	51. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
52. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	52. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
53. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	53. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
54. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	54. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
55. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	55. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
56. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	56. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
57. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	57. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
58. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	58. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
59. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	59. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
60. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	60. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
61. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	61. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
62. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	62. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
63. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	63. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
64. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	64. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
65. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	65. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
66. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	66. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
67. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	67. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
68. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	68. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
69. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	69. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
70. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	70. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
71. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	71. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
72. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	72. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
73. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	73. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
74. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	74. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
75. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	75. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
76. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	76. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
77. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	77. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
78. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	78. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
79. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	79. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
80. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	80. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
81. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	81. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
82. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	82. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
83. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	83. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
84. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	84. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
85. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	85. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
86. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	86. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
87. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	87. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
88. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	88. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
89. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	89. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
90. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	90. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
91. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	91. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
92. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	92. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
93. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	93. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
94. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	94. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
95. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	95. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
96. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	96. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
97. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	97. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
98. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	98. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
99. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	99. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων
100. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	100. Έσοδα από ενοίκια κτιρίων

ΠΟΝΤΟΣ

Δικαίωμα στη μνήμη

Συνέχεια από την 1η σελ.

μόνα./αλλά το φιλοτέχνησε με κόπους όχι λίγους./άντρας που σ' όλη φαίνονταν μουσοφιής πως ήταν/και δακτυλοδεικτούμενος για αρετή και γνώση./περήφανος που λέγονταν Γεώργιος Κυριακίδης./

Ήταν τότε του Χριστού του άνακτα ποιμένας/άψυγος ο Γερβάσιος, μουσοχαρής με πάθος./γι' αυτό και σ' όλην τις ψυχές των νέων ρέει τώρα/το γάλα το μελιγλυκό της άφατης σοφίας/και αρετής, που θάνατο δεν έχει, των Ελλήνων.

Α' ΠΟΝΤΟΣ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ...

Το επίγραμμα που παρουσιάστηκε πιο πάνω, συνοδευόμενο με απόδοση στη νεοελληνική γλώσσα, του γράφοντα το σημείο αυτό, το συνέθεσε σε ομηρική διάλεκτο ή πιο σωστά στη "γλώσσα της ελεγειακής ποίησης", που είναι η ιωνική διάλεκτος με αιολισμούς και δωρισμούς, ο καθηγητής της Μεγάλης του Γένους Σχολής Κωνσταντινούπολης Δημοσθένης Οικονομίδης με αφορμή την ίδρυση του Μητροπολιτικού Μεγάρου Αργυρούπολης του Πόντου (1886-1888).

Το κείμενο του επιγράμματος του Δημοσθένη Οικονομίδη το αντέγραψα από την εισήγηση (σελ. 6 παραπομπή 24) του αγαπητού συναδέλφου εκπαιδευτικού και μεταπτυχιακού θεολόγου του ΑΠΘ κ. Φώτη Δ. Κουτσουπιά, που έγινε στην επιστημονική διημερίδα με θέμα "Πόντος - Δικαίωμα στη μνήμη (1923-1993)", την οποία διοργάνωσε με εξαιρετική επιτυχία η Εύξεινος Λέσχη Ποντίων Νάουσας στο μεγαλύτερο εντευκτήριό της στις 27 - 28 Νοεμβρίου.

"Η ψυχή όλης της διοργάνωσης" σύμφωνα με το ευχαριστήριο, που υπάρχει στην τέταρτη σελίδα του ενημερωτικού φυλλαδίου του σχετικού με την προαναφερθείσα επιστημονική διημερίδα, ήταν ο αγαπητός φίλος, ο ακούρατος Κώστας Φωτιάδης, καθηγητής του ΑΠΘ, στον οποίο, όπως και σε όλους τους άλλους συντελεστές της θαυμάσιας διημερίδας εκφράζουμε και από την θέση αυτή τα θερμά συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες μας. Ιδιαίτερα, βεβαίως, ο γράφων ευχαριστεί τον κ. Φ.Δ. Κουτσουπιά για την προσφορά του εντύπου της εισήγησης του "Γερβάσιος Συμελιίδης, Μητροπολίτης Χαλδίας του Πόντου (1820-1906)", γιατί αυτή α-ντλεί το υλικό αυτού του σημειώματος.

Γράφει ο Θωμάς Γαβριλίδης

Β' Η ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Το επίγραμμα του αείμνηστου καθηγητή Δημοσθένη Οικονομίδη αποτελείται από πέντε ελεγειακά δίστιχα, από τα οποία το καθένα σπαρτίζεται από έναν δακτυλικό εξάμετρο και έναν δακτυλικό πεντάμετρο στίχο.

Η μετρική αρτιότητα και ο γλωσσικός πλούτος μαρτυρούν τη θαυμαστή αρχαιογνωσία αλλά και το ποιητικό τάλαντο του ποιητή, ο οποίος πρέπει να ήταν όχι μόνο γνώστης, αλλά και λάτρης του κορυφαίου δημιουργού της Ιλιάδας και της Οδύσσειας, του Ομήρου, από του οποίου το "θησαυροφυλάκιο" δε διστάζει να αντλήει και να ενσωματώνει στο έργο του όχι μόνο λέξεις, αλλά και ολόκληρες φράσεις, όπως αυτή "όθεν αργύρου εστί γενέθλην".

Η προαναφερθείσα ομηρική φράση είναι παρμένη από το στίχο 867 της Β' ραψωδίας της Ιλιάδας, που μιλάει με τον προηγούμενο του, το στίχο 866 αποτελεί μαρτυρία ότι η περιοχή της Αργυρούπολης ήταν οικία στους Έλληνες από την εποχή του Ομήρου και σίγουρα και πιο πριν. Για του λόγου το αληθές σημειώνω στη συνέχεια τους προαναφερθέντες στίχους του Ομήρου.

"Αυτάρ Αηλιζώνων Οδός και Επιστροφος ήρχον τηρόθεν εξ Αθύβης, όθεν αργύρου εστί γενέθλην". (Των Αηλιζώνων ήταν αρχηγοί ο Οδός και ο Επιστροφος, που είχαν έρθει από μακριά από την Αθύβη, όπου ήταν η χώρα παραγωγής αργύρου).

Η Αθύβη, σύμφωνα με το ομηρικό θεζικό του Ι. Πανταζίδου, ήταν πόλη του Πόντου από την οποία εξαγόταν ο άργυρος (ασήμι) και σύμφωνα με τον Στράβωνα αυτό ήταν το αρχαιότερο όνομα της χώρας των Χαλύβων, από τους οποίους έπαιρναν αρχικά οι Έλληνες τα μέταλλά τους.

Γ' Ο ΔΑΙΜΩΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Στο κείμενο του επιγράμματος που έχω υπόψη μου υπάρχουν μερικά λάθη, τα οποία πιστεύω ότι οφείλονται στον "δαίμονα του τυπογραφείου". Από τα σφάλματα αυτά, άλλα βλάπτουν το μέτρο όπως το - α - στο δεύτερο στίχο πριν από τη λέξη όδε γι' αυτό και το διαγράψω, και το - ε - που λείπει από τη λέξη αριθμικός (στιχ. 5), το οποίο προσθέτω, και άλλα βλάπτουν το νόημα, όπως οι τύποι μουσοχαρές (στιχ. 4), ου μουσοχαρές (στιχ. 8), γλά-

γας και πιθέους (στιχ. 9), αντί των οποίων γράφων μουσοφιής, ουν μουσοχαρής, γλάγος και πιθέοις με την ελπίδα πως αποκαθιστώ σωστά το κείμενο του Δημοσθένη Οικονομίδη.

Ευχές έργων βέβαια θα ήταν να είχαμε μία φωτογραφία του επιγράμματος, που ήταν γραμμένο στη θύρα του Μητροπολιτικού Μεγάρου της Αργυρούπολης.

Δ' Η ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ

Εντύπωση προκαλεί το ότι ο ποιητής χαρακτηρίζει το Μητροπολιτικό Μέγαρο ως κατοικία των θυγατέρων της Μνημοσύνης (και του Διός), δηλαδή των εννέα Μουσών, ένα κτίριο καθαρά, θα λέγαμε, εκκλησιαστικό.

Όμως ο Δημοσθένης Οικονομίδης, όταν έγραφε, ήξερε πολύ καλά ότι ο Γερβάσιος Συμελιίδης δεν ήταν μόνο ένας γνήσιος ορθόδοξος χριστιανός, αλλά και ένας Έλληνας που λάτρευε τη σοφία και την αρετή των προγόνων του. Και της σοφίας και της αρετής δωρήτριες ήταν οι Μούσες. Γι' αυτό και ο Έλληνας Γερβάσιος Συμελιίδης, από τη Βαρενού της Αργυρούπολης του Πόντου ήταν "μουσοχαρής άμωτον", λάτρης των Μουσών με πάθος.

"Η έξωθεν καλή μαρτυρία" του Δεσπότη Γερβάσιου βεβαιώνει ότι ο Δημοσθένης Οικονομίδης δεν έγραψε υπερβολές. Η γιαγιά μου η Ανατολή, που πρέπει να ήταν πάνω από 26 χρόνια, όταν πέθανε ο Γερβάσιος το 1906, θυμόταν με απέραντο σεβασμό αλλά και υπερφάνεια το Δεσπότη, που είχε αναδείξει η γενέτειρά της η Βαρενού και μέχρι τα βαθιά της γεράματα τον μνημόνευε.

Τον ίδιο θαυμασμό είχε κληροδοτήσει και στα παι-

διά της, γι' αυτό και 'μεις, τα εγγόνια της, όταν ακούγαμε τη μάνα μας να μιλάει για τον Δεσπότη Γερβάσιο, νομίζαμε ότι κι αυτή τον είχε γνωρίσει. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του.

Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Γιατί, ναι, τα άγια χώματα του Πόντου και της Μικρασίας είναι ακόμη σκληρωμένα. Όμως το πνεύμα των Ελλήνων της μάνας Ανατολής αδούλωτο ταξιδεύει όπου υπάρχει ελληνική ψυχή διψασμένη για σοφία και αρετή.

Σημείωση: Ο κορυφαίος γεωγράφος της Αρχαίας Ελλάδας, ο Στράβων (76/3 π.Χ. - 25 μ.Χ. περίπου), ο οποίος καταγόταν από την Αμάσεια του Πόντου και του οποίου η γιαγιά από την πλευρά της μητέρας του, ήταν μακεδονική καταγωγής και ονομαζόταν Στερόπη, στο σχόλιο για το όνομα Αθύβη (με ψιλή στον Ομηρο), που παρατέθηκε στο κείμενό μου, αφήνει να εννοηθεί ότι από το ίδιο όνομα (αλλά με δασεία, δηλ. Χαλύβη), προέρχεται η ονομασία των κατοίκων "Χαλύβες" της περιοχής (Χαλδίας).

Γαβριλίδης Θωμάς

ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΛΙΚΡΙΝΑ

Τον περασμένο Νοέμβριο, στα πλαίσια καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στην Κατερίνη, παρουσίασα, όπως κάνω πάντοτε, τη χορωδία της Εύξεινου Λέσχης Βέροιας με σχετικά ποιντικά τραγούδια, κάνοντας διάφορες παρατηρήσεις και σχόλια πάνω σ' αυτά, παρμένα από το περιπούσατο συγγραμμά του κορυφαίου λαογράφου μας Στάθη Ευσταθιάδη, με τίτλο: "Τα τραγούδια του ποιντικού λαού - πολύτιμο κεφάλαιο της λαογραφίας μας". Στην υπόψη εκδήλωση παρέλειψα χωρίς να θέλω να αναφέρω το όνομα του συγγραφέα, που είναι και δάσκαλός μου στο ποιντικό παραδοσιακό τραγούδι.

Ζητώ συγγνώμη για την παράλειψη που έκανα και ΔΗΛΩΝΩ ΕΙΛΙΚΡΙΝΑ ότι τρέφω βαθιά εκτίμηση και μεγάλο θαυμασμό προς το δάσκαλό μου, στις ασυγκρίτες και μοναδικές μελέτες του οποίου έκανα και θα κάνω πάντα αναφορά, παρουσιάζοντας τους φωτεινούς στοχασμούς, τις εμπειριστικώς παρατηρήσεις και τα αναλυτικά σχόλιά του, σε θέματα Ποιντικής Λαογραφίας και ειδικότερα, Ποιντικής Μουσας. Από τον Στάθη Ευσταθιάδη διδάχτηκαν πολλά σχεδόν όλοι οι Πόντιοι καλλιτέχνες της λύρας και του τραγουδιού και οι μελέτες του αποτελούν πολύτιμη προσφορά στις επερχόμενες Ποιντικές Γενιές.

Με την ευκαιρία αυτή, θέλω να εκφράσω προς τον Στάθη Ευσταθιάδη τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μου για τη συμπαράσταση και κατανόησή του.

Κωστάκης Καραπαναγιωτίδης
Βέροια

Σκέψεις με αφορμή το βιβλίο του Γ.Θ. Χειμωνίδη "Οι Σανταίοι, από τη Σάντα του Πόντου στη Μικρή Σάντα της Ημαθίας"

Σημείωμα του Γιώργου Χ. Χιονίδη

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Αν ασχολούμαι διεξοδικά με το μικρό βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη είναι διότι έχω πολλή αγάπη για τον Γ.Θ. Χειμωνίδη. Αργότερα μάθαμε ότι είχε γεννηθεί μόλις ένα χρόνο πριν από τον θάνατό του. Για τον μουσοχαρή και αμύμονα μηλοβοτήρα (βοσκό προβάτων) Γερβάσιο, κατά κόσμον Απόστολο του Αθανασίου και της Ευγενίας, Μητροπολίτη Αργυρουπόλεως Χαλδίας του Πόντου, όπως και για τον μεγάλο συνεργάτη του, τον "φωστήρα της Αργυρούπολης", τον Γεώργιο Παπαδόπουλο - Κυριακίδη, "τον μουσοφιή" και "αριδείκετον", υπεύθυνο της οργάνωσης της παιδείας στη Χαλδία έχω γραφεί και θα γράφω και στο μέλλον πολλά, γιατί η προσφορά τους υπήρξε ανεκτίμητη, όχι μόνο για τη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο, αλλά για όλο τον Ελληνισμό.

Γιώργος Χ. Χιονίδης

Για πέντε λύρα μ' έμορφον
πώς αγροϊκάς στ' όλια,
και το λαλόπος το γλυκόν,
πώς παίρ λαρών τα πόνη;

Η Μικρή Σάντα - όπως επονομάστηκε το παλιό χωριό,